

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 19 kwietnia 2023 r.

DIH-3.707.24.2023.AŁ

DECYZJA DIH-III/35/2023

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 2000, z późn. zm.), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1706), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania wniesionego przez przedsiębiorcę Kaufland Polska Markety Sp. z o.o. Sp. j. z siedzibą we Wrocławiu od decyzji Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 25 stycznia 2023 r. (nr akt sprawy: KHU.8361.154.2022), nakładającej na ww. przedsiębiorcę karę pieniężną w kwocie 2 500 zł (słownie: dwa tysiące pięćset złotych 00/100), na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2023 r. poz. 168) w związku z sześciokrotnym niewykonaniem obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ww. ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług w okresie 12 miesięcy licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie obowiązków po raz pierwszy, tj. od 14 grudnia 2021 r., **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W dniach 17-21 listopada 2022 r., działając w ramach upoważnienia do przeprowadzenia kontroli (nr upoważnienia: U/166/KHU/2022), inspektorzy reprezentujący Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, zwanego dalej „Dolnośląskim WIIH” lub „organem pierwszej instancji”, przeprowadzili kontrolę w markecie, należącym do [xxxxxx], zwanego dalej „skarżącym”, „stroną” lub „przedsiębiorcą”.

Upřednio, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2023 r. poz. 221), zwanej dalej „Prawem przedsiębiorców”, do przedsiębiorcy skierowano zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli z 7 listopada 2022 r. (nr Z/97/KHU/2022), w którym wskazano zakres przedmiotowy kontroli. Powyższe zawiadomienie doręczono przedsiębiorcy 9 listopada 2022 r.

Kontrolę przeprowadzono w obecności menedżera marketu, będącego osobą upoważnioną do reprezentowania przedsiębiorcy w trakcie kontroli, któremu doręczono za pokwitowaniem upoważnienie do przeprowadzenia kontroli, wraz z pouczeniem o prawach i obowiązkach kontrolowanego przedsiębiorcy.

W toku kontroli sprawdzono prawidłowość uwidaczniania cen oferowanych towarów, na zgodność z przepisami ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2019 r. poz. 178), zwanej dalej „ustawą o informowaniu o cenach” oraz rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy, tj. rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz.U. z 2015 r. poz. 2121), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen”.

Sprawdzeniem objęto 1 950 partii towarów, w tym: 1 820 partii produktów żywnościowych oraz 130 partii kosmetyków, spośród około 39 000 rodzajów towarów oferowanych do sprzedaży.

Nieprawidłowości stwierdzono w przypadku 32 partii towarów, w tym:

- 1) 15 partii, tj. cukru smak migdałowy Delecta 15 g, cukru ze skórką cytrynową Delecta 15 g, cukru smak kokosowy Delecta 15 g, cukru z dodatkiem cynamonu Delecta 15 g, cukru ze skórką pomarańczową Delecta 15 g, lukru zielonego dekoracyjnego Delecta 80 g, proszku do pieczenia Delecta 30 g, proszku do pieczenia Delecta 15 g, cukru wanilinowego Delecta 15 g, cynamonu całego a’ 4 szt., zakwasu chlebowego żytniego Dr Oetker 15 g, ciasta marchewkowego Delecta 410 g, babki o smaku cytrynowym Dr Oetker 375 g, pulpy z mango De Care 450 g, greckich oliwek kalamata BIO 290 g/180 g, z uwagi na brak informacji o cenie i cenie jednostkowej towaru;
- 2) 1 partii, tj. napoju kokosowego BIO 1 l, z uwagi na brak informacji o cenie towaru;
- 3) 10 partii, będących przedmiotem zakupu kontrolnego, z uwagi na naruszenie wymogu uwidaczniania cen w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości, poprzez istnienie rozbieżności między ceną uwidocznioną na wywieszce, a ceną zakodowaną w systemie kasowym, tj. na wywieszce cenowej przy:
 - ciście i kremie do karpátky Gellwe 340 g uwidoczniona była cena 3,89 zł, a w systemie kasowym zakodowana była cena 4,49 zł,
 - kaszy jęczmiennej Mazurska Cenos 500 g uwidoczniona była cena 4,99 zł, a w systemie kasowym zakodowana była cena 3,99 zł,
 - kisielu o smaku żurawinowym Winiary 77 g uwidoczniona była cena 1,39 zł, a w systemie kasowym zakodowana była cena 1,18 zł,
 - pieprzu czarnym mielonym Prymat 20 g uwidoczniona była cena 1,29 zł, a w systemie kasowym zakodowana była cena 1,19 zł,
 - kwasku cytrynowym Prymat 20 g uwidoczniona była cena 1,49 zł, a w systemie kasowym zakodowana była cena 1,79 zł,
 - owsiance ze śliwkami Kupiec 50 g uwidoczniona była cena 2,49 zł, a w systemie kasowym zakodowana była cena 1,59 zł,
 - groszku konserwowym Kotliński 400 g/240 g uwidoczniona była cena 3,39 zł, a w systemie kasowym zakodowana była cena 3,99 zł,
 - budyniu o smaku malinowym z cukrem Winiary 60 g uwidoczniona była cena 1,39 zł, a w systemie kasowym zakodowana była cena 1,18 zł,
 - musztardzie stołowej Mosso 180 g uwidoczniona była cena 1,99 zł, a w systemie kasowym zakodowana była cena 3,29 zł,
 - ciastku z czekoladą i kawałkami orzechów laskowych Browni ETI 40 g uwidoczniona była cena 1,79 zł, a w systemie kasowym zakodowana była cena 1,59 zł;

- 4) 6 partii, z uwagi na nieprawidłowe wyliczenie ceny jednostkowej pakowanego środka spożywczego znajdującego się w środku płynnym w stosunku do ceny uwidocznionej na wywieszce cenowej, tj. przy:
- oliwkach Halkidiki nadziewanych serem feta Nefeli 290 g/165 g, w cenie 14,99 zł, uwidoczniono cenę jednostkową 5,17 zł/100 g zamiast 9,08 zł/100 g,
 - papryce baby czerwonej całej pepperoni Casa de Mexico 325 g/180 g, w cenie 8,79 zł, uwidoczniono cenę jednostkową 2,71 zł/100 g zamiast 4,88 zł/100 g,
 - papryce Feferoni pikantnej Gurmano 280 g/120 g, w cenie 9,99 zł, uwidoczniono cenę jednostkową 3,33 zł/100 g zamiast 8,33 zł/100 g,
 - ogórkach kiszonych Krakus 860 g/430 g, w cenie 8,99 zł, uwidoczniono cenę jednostkową 2,10 zł/100 g zamiast 2,09 zł/100 g,
 - ogórkach kartuskich krajanka Dagoma 525 g/290 g, w cenie 8,59 zł, uwidoczniono cenę jednostkową 2,97 zł/100 g zamiast 2,96 zł/100 g,
 - papryce konserwowej Dros 650 g/330 g, w cenie 7,99 zł, uwidoczniono cenę jednostkową 2,43 zł/100 g zamiast 2,42 zł/100 g.

Powyższe stanowiło naruszenie przepisów art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, a także § 3, § 4 i § 6 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

W toku kontroli, na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1706), zwanej dalej „ustawą o Inspekcji Handlowej”, postawiono żądanie uwidocznienia brakujących cen lub cen jednostkowych przy 16 partiach towarów (wymienionych w pkt 1 i 2 ww. wykazu) oraz uwidocznienia prawidłowo wyliczonych cen jednostkowych przy 6 partiach towarów (pkt 4 ww. wykazu).

W dniu 17 listopada 2022 r. menedżer marketu złożył oświadczenie dotyczące rozbieżności cenowych (kasa-półka) dla 10 partii produktów (wymienionych w pkt 3 ww. wykazu), a także oświadczenie dotyczące ilości towarów znajdujących się w ofercie sklepu oraz statusu przedsiębiorcy. Natomiast 21 listopada 2022 r. złożył oświadczenie na temat błędów w wyliczeniu cen jednostkowych, w tym przyczyn ich powstania oraz podjęcia działań naprawczych. Oświadczenia te stanowią załączniki nr 1, 2 i 4 do protokołu kontroli.

21 listopada 2022 r. stwierdzono, że brakujące ceny i ceny jednostkowe zostały uwidocznione w miejscu sprzedaży detalicznej. Wyjaśnienia menedżera marketu w sprawie wykonania żądania dotyczącego uwidocznienia prawidłowych cen jednostkowych stanowią załącznik nr 4 do protokołu kontroli.

Powyższe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli z 21 listopada 2022 r. (nr akt kontroli: KHU.8361.154.2022) oraz w załącznikach do tego protokołu. Do protokołu kontroli nie zgłoszono uwag w przewidzianym ustawowo terminie.

Pismem z 28 listopada 2022 r. w drodze wystąpienia pokontrolnego, Dolnośląski WIIH poinformował stronę o ustaleniach kontroli oraz skierował do niej wnioski o podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości w zakresie uwidaczniania cen.

Strona udzieliła odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne w piśmie z 5 grudnia 2022 r., zajmując stosowne stanowisko w niniejszej sprawie oraz informując, że podjęła działania naprawcze. Odnosząc się do ustaleń kontroli dotyczących błędnego wyliczenia cen jednostkowych, stwierdziła, że w przypadku 3 pierwszych produktów (wymienionych w pkt 4 ww. wykazu) niezwłocznie nawiązała kontakt z działem fachowym, wskutek czego

nieprawidłowości te zostały skorygowane. Natomiast odnosząc się w tym kontekście do 3 pozostałych produktów wskazała, że przyjęte w spółce metody wyliczania cen oparte są na standardach rynkowych oraz na regule szacunku i uczciwej komunikacji, co w praktyce powoduje, iż dokonując ewentualnych koniecznych zaokrągleń, spółka realizuje regułę obowiązywania „ceny najkorzystniejszej” dla konsumenta.

Na podstawie zgromadzonej dokumentacji Dolnośląski WIIH ustalił, że strona sześciokrotnie nie dopełniła obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w okresie 12 miesięcy licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy, tj. od 14 grudnia 2021 r. Przedmiotowa kontrola (nr akt kontroli: KHU.8361.154.2022) wykazała szóste naruszenie przepisów w zakresie uwidaczniania cen. W wyniku ustaleń kontroli stwierdzających nieprawidłowości w zakresie uwidoczniania cen i cen jednostkowych, organ pierwszej instancji przeprowadził dotychczas pięć postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji o nałożeniu na stronę kar pieniężnych z tytułu niewykonania powyższych obowiązków, tj. w wyniku przeprowadzonych kontroli:

- 14-20 grudnia 2021 r. - w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie uwidoczniania cen i cen jednostkowych dla 37 partii towarów, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w drodze decyzji z dnia 7 czerwca 2022 r. (nr akt sprawy: KHU.8361.191.2021) nałożył karę pieniężną w wysokości 500 zł;
- 21-24 stycznia 2022 r. - w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie uwidaczniania cen i cen jednostkowych dla 32 partii towarów, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w drodze decyzji z dnia 3 sierpnia 2022 r. (nr akt sprawy: KHU.8361.9.2022) nałożył karę pieniężną w wysokości 900 zł;
- 11-17 lutego 2022 r. - w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie uwidaczniania cen i cen jednostkowych dla 26 partii towarów, na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, w drodze decyzji z dnia 6 października 2022 r. (nr akt sprawy: KHU.8361.18.2022) nałożył karę pieniężną w wysokości 1 200 zł;
- 6-10 czerwca 2022 r. - w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie uwidaczniania cen i cen jednostkowych dla 30 partii towarów, na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, w drodze decyzji z dnia 18 listopada 2022 r. (nr akt sprawy: KHU.8361.76.2022) nałożył karę pieniężną w wysokości 1 500 zł;
- 5-12 października 2022 r. - w zw. ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie uwidaczniania cen i cen jednostkowych dla 30 partii towarów, na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, w drodze decyzji z dnia 20 grudnia 2022 r. (nr akt sprawy: KHU.8361.132.2022) nałożył karę pieniężną w wysokości 2 000 zł.

Mając na uwadze powyższe, pismem z 28 grudnia 2022 r., na podstawie art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 2000, z późn. zm.), zwanej dalej „kpa”, Dolnośląski WIIH zawiadomił stronę o wszczęciu z urzędu w oparciu o art. 61 § 1 kpa postępowania administracyjnego w przedmiocie nałożenia na nią kary pieniężnej, na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, w związku z sześciokrotnym niewykonaniem obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w okresie 12 miesięcy licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie obowiązków po raz pierwszy, informując jednocześnie o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w postępowaniu. Powyższe zawiadomienie doręczono stronie 30 grudnia 2022 r.

Strona skorzystała z przysługujących jej uprawnień i w piśmie z 2 stycznia 2023 r. zajęła stanowisko w niniejszej sprawie, powołując się na analogiczne argumenty, jak w piśmie z 5 grudnia 2022 r.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, Dolnośląski WIIH w drodze decyzji z 25 stycznia 2023 r. (nr akt sprawy: KHU.8361.154.2022), nałożył na stronę, na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną w kwocie 2 500 zł. Powyższa decyzja została doręczona stronie 27 stycznia br.

20 lutego br. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej również „Prezesem UOKiK” lub „organem drugiej instancji”, otrzymał za pośrednictwem Dolnośląskiego WIIH, złożone w imieniu strony przez pełnomocnika, pismo z 7 lutego br. zawierające odwołanie od ww. decyzji.

Odwołując się od wydanej decyzji, strona zarzuciła organowi pierwszej instancji przyjęcie błędnego wyliczenia cen jednostkowych pakowanego środka spożywczego znajdującego się w środku płynnym w odniesieniu do 3 z 6 partii towarów (wymienionych pkt 4 ww. wykazu). Strona uważa, że zastosowany przez spółkę sposób zaokrąglania cen nie powinien zostać uznany za naruszenie, gdyż nie ma możliwości uwidocznienia precyzyjnej ceny jednostkowej, jeśli jest ona ułamkiem 1 grosza. Jej zdaniem, wyliczenie według wskazań organu pierwszej instancji powodowałoby, że klient otrzymywałby komunikat o niższej cenie produktu niż ta, którą faktycznie zapłaciłby przy kasie, co jest dla niego niekorzystne i narusza jego interes. Ponadto podniosła, że Dolnośląski WIIH nie odniósł się do wyjaśnień, jakie strona złożyła w toku postępowania, pomijając je zatem przy rozstrzygnięciu sprawy. Jej zdaniem, analizując stopień naruszenia obowiązków organ pierwszej instancji powinien stwierdzić, iż błędne wyliczenie ceny jednostkowej dotyczyło 3 partii towarów, a nie 6, a biorąc pod uwagę, że jest to jedna z przesłanek wymiaru kary, przy prawidłowej ocenie i wskazaniu, w ilu przypadkach doszło do naruszenia, nie powinien on kwalifikować tego naruszenia jako poważne, a co za tym idzie - wysokość kary powinna zostać obniżona. Strona uważa, że w niniejszej sprawie powinny zostać stwierdzone nieprawidłowości co do 29 z 32 partii towarów. Zaznaczyła przy tym, że nieprawidłowości w głównej mierze wynikały z błędów ludzkich, a spółka podejmuje daleko idące działania prewencyjne. Jej zdaniem, organ pierwszej instancji nie nadał okolicznościom łagodzącym odpowiedniego znaczenia, toteż została nałożona kara w nadmiernej wysokości.

W odwołaniu strona wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania do organu pierwszej instancji, ewentualnie o uchylenie tej decyzji w całości i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez obniżenie wysokości nałożonej kary pieniężnej. Jednocześnie strona wskazała na potrzebę zajęcia stanowiska przez organ drugiej instancji w kwestii stosowanej przez spółkę metody ustalania cen, która polega na zaokrągleniu do 1 grosza w sposób najbardziej korzystny dla konsumenta.

Pismem z 24 lutego br. nr DIH-3.707.24.2023.AŁ, Prezes UOKiK poinformował stronę o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w postępowaniu, w tym do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Zawiadomienie to doręczono pełnomocnikowi strony 28 lutego br. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony postępowania jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, w postępowaniu administracyjnym w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Inspekcji Handlowej organem właściwym jest wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, zwany dalej „wojewódzkim inspektorem IH”. Organem wyższego stopnia jest Prezes UOKiK.

Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Od 1 stycznia br. obowiązuje ustawa z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r. poz. 2581). Zgodnie z art. 10 tej ustawy, do postępowań w sprawie nałożenia kar, o których mowa w art. 6 ustawy zmienianej w art. 6, tj. ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2019 r. poz. 178), wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Tym samym, do niniejszego postępowania stosuje się dotychczasowe przepisy ustawy o informowaniu o cenach.

W myśl art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Jak wynika z definicji zawartych w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy, przez cenę należy rozumieć wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę (inaczej cenę sprzedaży), zaś przez cenę jednostkową towaru (usługi) - cenę ustaloną za jednostkę określonego towaru (usługi), którego ilość lub liczba jest wyrażona w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach.

Dodatkowo sposób uwidaczniania cen towarów lub usług regulują przepisy rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

W świetle § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy. W myśl § 3 ust. 2 tego rozporządzenia, cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności:

- 1) na wywieszce;
- 2) w cenniku;
- 3) w katalogu;
- 4) na obwolucie;
- 5) w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu.

Cena jednostkowa, jak wynika z § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według objętości;
- 2) kilogram lub tonę - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według masy;
- 3) metr - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według długości;

- 4) metr kwadratowy - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według powierzchni;
- 5) sztukę - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży na sztuki.

W świetle § 6 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cena jednostkowa pakowanego środka spożywczego w stanie stałym znajdującego się w środku płynnym dotyczy masy netto środka spożywczego po odsączeniu, oznaczonej na opakowaniu jednostkowym, jeżeli płyn ten lub mieszanka płynów stanowi jedynie dodatek do podstawowego składu tego środka spożywczego. W przypadku gdy pakowany środek spożywczy był glazurowany, cena jednostkowa jest podawana w odniesieniu do masy netto z wyłączeniem glazury. Stosownie do § 2 pkt 6 tego rozporządzenia, przez masę netto po odsączeniu - należy rozumieć masę środka spożywczego w stanie stałym umieszczonego w środku płynnym.

Obowiązek uwidaczniania ceny jednostkowej ma charakter bezwzględnie obowiązujący za wyjątkiem wyłączenia w zakresie produktów wymienionych w § 7 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonał obowiązków, o których mowa w art. 4, co najmniej trzykrotnie w okresie 12 miesięcy licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy, wojewódzki inspektor IH nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 40 000 zł. Jednocześnie w myśl art. 6 ust. 3 tej ustawy, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

W niniejszej sprawie, na podstawie ustaleń kontroli, inspektorzy reprezentujący Dolnośląskiego WIIH stwierdzili, że przy 15 partiach towarów nie uwidoczniiono informacji o cenie i cenie jednostkowej, przy 1 partii towaru nie uwidoczniiono informacji o cenie, przy 10 partiach towarów (będących przedmiotem zakupu kontrolnego) informacje o cenie uwidoczniiono w sposób nierzetelny (różnica kasa-półka), zaś przy 6 partiach towarów uwidoczniiono nieprawidłowo wyliczoną cenę jednostkową pakowanego środka spożywczego znajdującego się w środku płynnym, co stanowiło naruszenie obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, a także § 3, § 4 i § 6 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Ponadto stwierdzono, że było to szóste naruszenie obowiązków w zakresie uwidaczniania cen w okresie 12 miesięcy licząc od dnia, w którym naruszenie to stwierdzono po raz pierwszy.

W związku z powyższym, Dolnośląski WIIH w drodze decyzji z 25 stycznia br. (nr akt sprawy: KHU.8361.154.2022) nałożył karę pieniężną w wysokości 2 500 zł na ww. przedsiębiorcę, to jest na podmiot, który dopuścił się sześciokrotnego naruszenia prawa.

W odwołaniu strona wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania do organu pierwszej instancji, ewentualnie o uchylenie tej decyzji w całości i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez obniżenie wysokości nałożonej kary pieniężnej.

W ocenie Prezesa UOKiK, zarzuty wskazane przez stronę w uzasadnieniu odwołania są niezasadne. Należy wskazać, że zaskarżoną decyzję wydano w warunkach recydywy, na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach. Na podstawie zgromadzonej dokumentacji Dolnośląski WIIH ustalił, że strona w okresie ostatnich 12 miesięcy licząc wstecz od ostatniej kontroli, pięciokrotnie nie dopełniła powyższych obowiązków.

Przedmiotowa kontrola wykazała szóste naruszenie przepisów w zakresie uwidaczniania cen. Odnosząc się do wątpliwości strony wyrażonych zarówno w odwołaniu, jak i w pismach z dnia 5 grudnia 2022 r. i 2 stycznia br. w kwestii prawidłowości ustaleń poczynionych przez organ pierwszej instancji w odniesieniu do 3 z 6 partii towarów (wymienionych pkt 4 ww. wykazu), dla których stwierdzono naruszenie polegające na uwidocznieniu w miejscu sprzedaży detalicznej nieprawidłowo wyliczonej ceny jednostkowej pakowanego środka spożywczego znajdującego się w środku płynny, Prezes UOKiK wskazuje, że przytoczone wyżej przepisy ustawy o informowaniu o cenach oraz rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy stanowią, że cena towaru to wartość wyrażona w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar (cena sprzedaży), zaś cena jednostkowa towaru to cena ustalona za jednostkę określonego towaru, którego ilość lub liczba jest wyrażona w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach (np. za 1 kg lub 100 g), przy czym cena jednostkowa pakowanego środka spożywczego w stanie stałym znajdującego się w środku płynnym dotyczy masy netto środka spożywczego po odsączeniu, oznaczonej na opakowaniu jednostkowym, jeżeli płyn ten lub mieszanka płynów stanowi jedynie dodatek do podstawowego składu tego środka spożywczego. Jednocześnie art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach wprowadza zasadę, zgodnie z którą cenę oraz cenę jednostkową towaru uwidacznia się w miejscu sprzedaży detalicznej w taki sposób, aby były one jednoznaczne, nie budziły wątpliwości oraz umożliwiały porównanie cen.

Należy zauważyć, że dla wszystkich zakwestionowanych w powyższym zakresie 6 partii towarów na opakowaniu jednostkowym podano dwie masy netto, tj. masę netto produktu z odciekami i masę netto po odcieku, a więc wyliczając cenę jednostkową tych produktów należało przemnożyć cenę sprzedaży danego produktu przez 100 g i wartość tę podzielić przez zadeklarowaną masę netto po odsączeniu. Należy uwzględnić, że w polskim systemie monetarnym nie funkcjonuje jednostka pieniężna o wartości mniejszej niż jeden grosz, w związku z czym powstałe w wyniku zastosowania powyższego działania arytmetycznego, wartości cen jednostkowych, wyrażone w ułamkowej części grosza, wymagały zaokrąglenia do pełnych groszy, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie zasadami i przepisami prawa.

Zdaniem Prezesa UOKiK, organ pierwszej instancji słusznie uwzględnił przy tym metody sposobu zaokrąglania oparte na metodach rachunkowych normowanych przepisami prawa i powszechnie stosowanych. Takim aktem prawnym jest ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2022 r. poz. 931, z późn. zm.), na którą można się powołać ze względów praktycznych. Określony w niej sposób zaokrąglania kwot podatku ma bowiem na celu wyeliminowanie sytuacji, w której zobowiązanie pieniężne byłoby wyrażone w ułamkowej części grosza. Ustawa o informowaniu o cenach nie przewiduje tego typu przepisów o charakterze technicznym, a jedynie stanowi, że cena towaru to wartość wyrażona w jednostkach pieniężnych, a więc powinna być ona wyrażona wyłącznie w obowiązujących jednostkach pieniężnych, jakimi są złote podzielone na 100 groszy. Skoro grosz jest najmniejszą jednostką pieniężną i jest niepodzielny, ułamkowa część grosza powinna ulec zaokrągleniu do pełnych groszy, tj. do drugiego miejsca po przecinku, przy czym końcówki poniżej 0,5 grosza pomijają się, a końcówki od 0,5 grosza zaokrągla się do 1 grosza, co jest spójne z zasadą zaokrąglania wyrażoną w przepisach o podatku od towarów i usług (art. 106e ust. 11 ww. ustawy). Argumenty strony, iż nie ma możliwości uwidocznienia precyzyjnej ceny jednostkowej, jeśli jest ona ułamkiem 1 grosza, są zatem

chybione. Celem zaokrąglania jest bowiem uwidocznienie cen jednostkowych w pełnych groszach, a nie w ułamkach grosza, gdyż nominal ułamek grosza nie istnieje.

Należy wskazać, że organ pierwszej instancji, choć nie odniósł się w sposób szczegółowy do wątpliwości strony wyrażonych w powyższym zakresie, to jednak stosując przedstawiony wyżej sposób wyliczania cen jednostkowych i ich zaokrąglania, prawidłowo ustalił, że przy 6 partiach towarów (wymienionych pkt 4 ww. wykazu) pojawiły się błędy w wyliczeniu cen jednostkowych, np. przy oliwkach Halkidiki nadziewanych serem feta Nefeli 290 g/165 g, w cenie 14,99 zł, uwidoczniono cenę jednostkową 5,17 zł/100 g zamiast 9,08 zł/100 g, co skutkowało powstaniem nieprawidłowości.

Nie bez znaczenia jest fakt, że w przypadku 3 z 6 zakwestionowanych partii towarów, tj. oliwek Halkidiki nadziewanych serem feta Nefeli 290 g/165 g, papryki baby czerwonej całej pepperoni Casa de Mexico 325 g/180 g oraz papryki Feferoni pikantnej Gurmano 280 g/120 g, różnica między wartością wskazaną przez organ pierwszej instancji a uwidocznioną na wywieszce cenowej była wyraźna i wynosiła od 2,17 do 5 zł/100 g ze szkodą dla konsumenta (cena jednostkowa w stosunku do ceny sprzedaży została wyraźnie zaniżona w wyniku błędnego obliczenia), zaś w przypadku trzech pozostałych, tj. ogórków kiszonych Krakus 860 g/430 g, ogórków kartuskich krajanka Dagoma 525 g/290 g oraz papryki konserwowej Dros 650 g/330 g, różnica ta wyniosła 1 grosz oraz - jak słusznie zauważyła również strona, nie miała wpływu na cenę sprzedaży danego produktu. Warto podkreślić, że strona zarzuciła organowi pierwszej instancji przyjęcie błędnego wyliczenia cen jednostkowych wyłącznie w odniesieniu do trzech ostatnich przypadków.

Z powyższego wynika, że strona, pomimo złożonych deklaracji, nie stosuje jednolitych zasad wyliczania cen jednostkowych, opartych na istniejących zasadach rynkowych, jak również modelu opartego na szczególnie istotnej relacji z konsumentami, regule szacunku i uczciwej komunikacji. Sama strona przyznała bowiem w odwołaniu, jak również w pismach z 5 grudnia 2022 r. i 2 stycznia br., obrazując to na przykładzie ogórków kiszonych Krakus 860 g/430 g, że przy zastosowaniu ceny jednostkowej 2,10 zł/100 g i przeliczeniu jej na cenę całkowitą uzyskuje się wartość 9,03 zł, a nie 8,99 zł, która faktycznie obowiązywała dla klienta, a gdyby zgodnie ze wskazaniem organu pierwszej instancji zastosowano cenę jednostkową 2,09 zł/100 g, to uzyskano by wartość 8,987 zł, co po zaokrągleniu do pełnych groszy, daje wartość 8,99 zł.

Biorąc pod uwagę, że strona zakwestionowała w odwołaniu również wysokość nałożonej na nią kary pieniężnej, uznając ją za zbyt wysoką, Prezes UOKiK dokonał ponownej analizy przedmiotowej sprawy i na podstawie całości zebranego materiału dowodowego uznał, że Dolnośląski WIIH prawidłowo ocenił wszystkie przesłanki, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, mające wpływ na wymiar tej kary.

Miarkując stopień naruszenia obowiązków, organ pierwszej instancji zasadnie wziął pod uwagę, że stwierdzone nieprawidłowości polegały na niewidocznieniu informacji o cenie i cenie jednostkowej przy 15 partiach towarów, niewidocznieniu informacji o cenie przy 1 partii towaru, nierzetelnym uwidocznieniu informacji o cenie (różnica kasa-półka) przy 10 partiach towarów (będących przedmiotem zakupu kontrolnego), a także uwidocznieniu błędnie wyliczonej ceny jednostkowej pakowanego środka spożywczego znajdującego się w środku płynnym przy 6 partiach towarów, a co najistotniejsze było to szóste naruszenie obowiązków w zakresie uwidoczniania cen w okresie 12 miesięcy licząc od dnia, w którym

naruszenie to stwierdzono po raz pierwszy. Należy podzielić pogląd organu pierwszej instancji, że powyższe godziło w interesy konsumentów w zakresie ich prawa do informacji oraz uniemożliwiało lub utrudniało im porównanie cen towarów znajdujących się w ofercie handlowej. Cena jest jednym z podstawowych wyróżników towarów, poza marką oraz indywidualnymi preferencjami konsumentów, w oparciu o które podejmowane są decyzje o zakupie towaru. Należy zatem zgodzić się ze stanowiskiem organu pierwszej instancji, że brak uwidocznienia w miejscu sprzedaży detalicznej cen i cen jednostkowych stanowi poważne naruszenie w świetle praw i świadomości każdego konsumenta. W ocenie Prezesa UOKiK, powyższe przemawia za tym, iż organ pierwszej instancji mógł przypisać stronie zdecydowanie wyższy niż znikomy stopień naruszenia obowiązków.

Oceniając dotychczasową działalność przedsiębiorcy, organ pierwszej instancji prawidłowo wziął pod uwagę, że strona w okresie 12 miesięcy licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie powyższych obowiązków po raz pierwszy, dopuściła się szóstego naruszenia obowiązków w zakresie uwidaczniania cen, pomimo złożonych deklaracji, że spółka podejmuje daleko idące działania prewencyjne oraz dąży do skutecznego wyeliminowania tego problemu w sklepach sieci [xxxxxx]. Powyższe wskazuje, co nie umknęło uwadze także organu pierwszej instancji, iż stwierdzone nieprawidłowości nie były jednorazowym przypadkiem naruszenia przepisów w zakresie uwidaczniania cen. Istotny jest przy tym fakt, że kontrole przeprowadzone we wszystkich placówkach poprzedzone były zawiadomieniami o zamiarze wszczęcia kontroli, gdzie zamieszczono m.in. informacje o zakresie przedmiotowym kontroli oraz planowanym terminie ich przeprowadzenia. W przedmiotowej sprawie kontrola została wszczęta po upływie 8 dni licząc od dnia potwierdzenia odbioru zawiadomienia przez stronę. Tym samym, strona miała możliwość odpowiedniego przygotowania się do kontroli i usunięcia nieprawidłowości, tymczasem takie działania podejmowała dopiero w efekcie kontroli.

Prezes UOKiK wskazuje, że strona nie tylko wypełniła swoim zachowaniem minimalny warunek co do ilości naruszeń obowiązków skutkujący możliwością nałożenia na nią kary pieniężnej w podwyższonej wysokości, ale go przekroczyła. Skumulowanie takiej ilości stwierdzonych nieprawidłowości świadczy przede wszystkim o tym, że strona naruszyła i ograniczyła podstawowe uprawnienia konsumentów, tj. prawo do informacji o cenach. W ocenie Prezesa UOKiK, strona nie dołożyła należytej staranności przy wykonywaniu swojej działalności w celu przestrzegania przepisów istotnych z punktu widzenia praw i interesów konsumentów, i nie podjęła wystarczająco skutecznych działań w zakresie ustalenia przyczyn, które powodują nieprawidłowości w zakresie uwidaczniania cen.

Biorąc pod uwagę trzecia przesłankę wpływającą na wymiar kary, tj. wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy, organ pierwszej instancji na podstawie posiadanych informacji prawidłowo uwzględnił, że strona wykracza poza kategorie przedsiębiorców przewidziane w Prawie przedsiębiorców, tj. mikro-, małych oraz średnich przedsiębiorców, i należy do kategorii tzw. pozostałych przedsiębiorców. Prezes UOKiK uwzględnił przy tym, że udział strony w obrocie rynkowym jest jednym z większych.

Biorąc powyższe pod uwagę, w ocenie Prezesa UOKiK, organ pierwszej instancji zasadnie uznał, że strona dopuściła się naruszenia obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w stopniu uzasadniającym wymierzenie jej kary pieniężnej, na podstawie art. 6 ust. 2 tej ustawy, zaś opisane powyżej, jak również w treści zaskarżonej decyzji, ustalenia kontroli i przesłanki, jakimi kierował się Dolnośląski WIIH przy ustalaniu

wysokości kary pieniężnej, nie dawały podstaw do jej obniżenia. Wysokość kary pieniężnej ustalona na poziomie 2 500 zł przy maksymalnej wysokości 40 000 zł, jest w opinii organu drugiej instancji, kwotą optymalną i adekwatną do wagi naruszenia. Stanowi ona 6,25% górnego wymiaru kary i [xxxxxx] przychodów strony za 2021 r.

W opinii Prezesa UOKiK, wymierzona stronie kara pieniężna w wysokości 2 500 zł jest kwotą optymalną. Tym samym, takiej kary nie można uznać za zbyt wysoką, jak podniosła strona w odwołaniu.

Po przeanalizowaniu niniejszej sprawy, podobnie jak organ pierwszej instancji, Prezes UOKiK nie znalazł podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 kpa, tj. odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ administracji publicznej mógł odstąpić od nałożenia kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa. Faktem jest, że w niniejszej sprawie strona usunęła stwierdzone nieprawidłowości jeszcze w trakcie kontroli i w jej efekcie. Jednakże co istotne, w trakcie kontroli ustalono, iż strona nadal uchyla ciężącym na niej obowiązkom w zakresie uwidaczniania cen i stwierdzone nieprawidłowości wskazywały na szóste naruszenie przepisów w zakresie uwidaczniania cen, stąd też wagi naruszenia nie można było uznać za znikomą, co już wyżej wykazano.

Nawet gdyby uznać za spełnioną przesłankę dotyczącą zaprzestania naruszania prawa, to należy wskazać, że obie przesłanki muszą jednak być spełnione łącznie, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie. Sam fakt usunięcia przez stronę stwierdzonych naruszeń przemawia na jej korzyść i stanowi okoliczność łagodzącą, jednakże nie jest wystarczające do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 kpa.

Ponadto nie została spełniona przesłanka z art. 189f § 1 pkt 2 kpa, gdyż na stronę za to samo zachowanie prawomocną decyzją nie została uprzednio nałożona kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełniałaby cele, dla których nałożona została niniejsza kara pieniężna.

Podsumowując powyższe, należy stwierdzić, że w przedstawionym stanie faktycznym, wymierzenie stronie kary pieniężnej, o której mowa w art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, jak również ustalenie jej wysokości, było prawidłowe i zgodne z prawem.

Prezes UOKiK nie znalazł argumentów przemawiających za zmianą zaskarżonej decyzji na korzyść strony. Wobec powyższego, zawarty w odwołaniu wniosek strony o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania do organu pierwszej instancji, ewentualnie o uchylenie tej decyzji w całości i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez obniżenie wysokości nałożonej kary pieniężnej, należy uznać za niezasadny, zarówno w świetle ustaleń opisanych kontroli, jak i obowiązujących przepisów prawa w zakresie wymierzania kary pieniężnej w warunkach recydywy na gruncie ustawy o informowaniu o cenach.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu IH we Wrocławiu w terminie 7 dni od dnia, w którym niniejsza decyzja stanie się ostateczna, tj. od dnia otrzymania tej decyzji.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa UOKiK, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10 000 zł - 4% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10 000 zł do 50 000 zł - 3% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50 000 zł do 100 000 zł - 2% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1 500 zł;
 - 4) ponad 100 000 zł - 1% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2 000 zł i nie więcej niż 100 000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji Prezesa UOKiK skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądownoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2021 r. poz. 1540, z późn. zm.).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2022 r. poz. 329, z późn. zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2021 r. poz. 535); art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2023 r. poz. 168).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Joanna Jankowska-Kuć
Dyrektor
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

1. [xxxxxx]
2. Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej
3. a/a